

Tisztelt Kollégáink!

A nyár közepén, szabadságunkat, pihenésünket töltve figyeljük az energetika eseményeit. Energetikai mérnökként vallom, hogy az energetikában nincsenek problémák, nehézségek, csak megoldandó feladatok.

E gondolatok tükrében ajánlom figyelmükbe az energetika legfrissebb híreit, eseményeit.

Amennyiben bármilyen észrevételük, tanácsuk, kritikájuk van, akkor kérem, osszák meg velünk és küldjék el Egyesületünk e-mail címére (titkarsag@ete-net.hu).

Tisztelettel,

Molnár Szabolcs

Főtitkár

Hazai hírek az energetikából

- A Kormány energia- vész helyzetet jelentett be és ennek kapcsán több intézkedést hozott.
 - A villamos energia és a földgáz egyetemes szolgáltatás az eddigi “rezsicsökkentett” árokon augusztus 1-től csak az átlagfogyasztás mértékéig (2523 kWh/év, illetve 1729 m³/év) jár az arra jogosult fogyasztóknak, az e feletti fogyasztásért egy ún. “lakossági piaci árat” kell fizetni, amely - különösen a villamos energia esetén - lényegesen alacsonyabb a valós piaci árnál. Ez utóbbi árak mértékét a MEKH rendszeresen felülvizsgálja;
 - megnövelik a hazai lignit kitermelést és újraindítják a Mátrai Erőmű egyik 100 MW-os blokkját;
 - megnövelik évi 2 Mrd m³-re a hazai földgáz kitermelést;
 - egyes energiahordozókra export tilalmat vezetnek be;
 - az MVM és az MSZKSZ köteles többlet gázbeszerzésről gondoskodni (a külgazdasági és külügyminiszter Moszkvában tárgyalt 700 millió m³ további földgáz beszerzéséről);
 - Vész helyzetű Operatív Törzsöt hoztak létre.
- Július végén a hazai gáztárolók töltöttsége megközelítette az 50%-os értéket, a hazánkba irányuló gázszállítások folyamatosak.
- Megalakult a Magyar Energiaközösségek és Rugalmassági Szolgáltatók Szövetsége, az új piaci szereplők érdekképviseleti szerveként.

Nemzetközi hírek az energetikából

- Az elmúlt hónapban az európai energiapiacokat és a politikát döntően a GAZPROM szállítási körüli hírek (és álhírek) befolyásolták. A hosszabb (kb. 10 napos) leállást követően a hónap közepén visszaindultak a földgáz szállítások az Északi Áramlat vezetéken, majd 1-2 nap után a szállított mennyiség a felére csökkent, így a hónap utolsó 10 napjában a vezeték kapacitásának 20%-a volt kihasználva az orosz szállításokkal. A hírek függvényében a földgáz árjegyzése is

hektikusan mozgott, több olyan nap volt, amikor meghaladta a 200 €/MWh értéket. Több országban – elsősorban a gázzállításokkal a legjobban érintett Németországban - takarékosági intézkedéseket vezettek be és felmerült az utolsó három működő német atomerőmű ez év végére tervezett leállításának elhalasztása is. Az Európai Bizottság egy – többek között 15%-os földgázmeztakarítást tartalmazó – vészhelyzeti javaslatot dolgozott ki, amelyet az Energiaügyi Tanács – magyar ellenszavazattal - elfogadott. Így az EB által esetlegesen kihirdetett vészhelyzet esetén a tagországok kötelesek földgázfogyasztásukat 15%-kal csökkenteni (az elmúlt öt év átlagához viszonyítva).

- Az orosz gázzállítások leállása, a szankciók, az emelkedő piaci árak csödközeli helyzetbe hozták az egyik legnagyobb németországi energiacéget, az UNIPER-t. A düsseldorfi székhelyű cég – egyben a Gönyüi Erőmű tulajdonosa - az egykori EON-Ruhr gas jogutódja a finn FORTUM cég 80%-os tulajdonában van. A német kormány egy 15 Mrd € nagyságú mentőövet nyújt a cégnek egy összetett pénzügyi csomag keretében, amelyben tőkeemelés, hitel, átváltható eszközök is szerepelnek. A tranzakció eredményeképpen a német kormány 30%-os tulajdonrészt szerez a cégben és hozzájárul ahhoz, hogy ez év októbertől az UNIPER 90%-ban a fogyasztókra hárítsa megnövekedett földgázbeszerzési költségeit.
- Franciaország visszaállamosítja az EDF-et. A francia nemzeti villamos társaság részvényeinek 15,9%-a 2005 óta magánkézben van - a párizsi tőzsdén szerepelnek a részvények. A Francia Állam 9,7 Mrd € nagyságú ajánlatot tett a magánkézben lévő részvények visszavásárlására. A lépés az új francia energiastratégia része.
- Az ENGIE leányvállalata az Electrabel szándéklevelet írt alá a belga kormánnyal a Doel 4 és a Tihange 3 reaktorblokkok élettartamának további 10 évvel való meghosszabbításáról és 2035-ig tartó üzemeltetésükről, ennek pénzügyi feltételeiről. E két, egyenként 1040 MW-os blokkon kívül a két atomerőmű további blokkjait az eredetileg tervezett 2025-ig leállítják. 2021-ben az atomerőművek a belga villamos energia termelés 51%-át biztosították.
- A cseh CEZ cég évi 3 Mrd köbméter földgáz kapacitást, azaz Csehország éves földgázigényének harmadát biztosította az épülő hollandiai Eemshaven LNG terminálon és csatlakozó földgázvezetési útvonalakon. Az évi 8 Mrd köbméter kapacitású LNG fogadó és visszagázosító üzem idén szeptemberre készül el.
- A japán kormány további négy reaktorblokk újraindítását tervezi. A Fukushimai reaktorbaleset után leállított 54 japán blokkból eddig 5 blokkot indítottak újra. A japán kormány még egy 1000 MW-os széntüzelésű erőmű újraindítását is tervbe vette.
- A Shell cég építi meg Európa legnagyobb zöld hidrogén üzemét a rotterdami kikötő mellett. A 200 MW teljesítményű elektrolizátort egy, a holland partokhoz közeli tengeri szélenergia táplálja, s a létesítmény akár napi 60 ezer kg zöld hidrogént állíthat elő, amelyet a Shell rotterdami finomítójában használnak fel, kiváltva más hidrogén forrásokat. A Shell 2050-re nettó ÜHG semlegessé kíván válni.
- A német energiahivatali teendőket végző Szövetségi Hálózati Ügynökség (Bundesnetzagentur) elfogadta a 2037-re, illetve 2045-re vonatkozó villamos energia rendszerfejlesztési (hálózatfejlesztési) tervet. Eszerint a német villamosenergia rendszer összes beépített



teljesítőképessége 2037-re a jelenlegi 2,7-szeresére (616-627 GW) nő, ezen belül a megújuló erőműveké 4,1-szeresére (565-576 GW), míg 2045-re a beépített teljesítőképesség megháromszorozódik (685-750 GW, a megújuló arány a BT-ben 93-94%-ra nő). Utóbbi terv szerint 58-59%-ban naperőmű, 23-24%-ban szárazföldi szélerőmű, 24-26%-ban tengeri szélerőmű lesz.

- A spanyol IBERDROLA cég egy három létesítményből álló szivattyús-tározós erőműkomplexumot adott át az észak-portugáliai Tamega folyón, 1200 MW összes teljesítménnyel. A 1,5 Mrd € beruházással megvalósult SZET évi 1,8 TWh villamos energiát tud a hálózatra adni és 40 GWh energiát képest tárolni.
- Az egyiptomi nukleáris felügyelet kiadta a 4 db VVER-1200 reaktorblokkal tervezett Roszatom szállítású El Dabaa atomerőmű első blokkjának létesítési engedélyét. Az engedélykérelmet tavaly júniusban nyújtották be.
- Az IEA (Nemzetközi Energia Ügynökség) főigazgatója Fatih Birol Úr egy nyilatkozatában felhívta a figyelmet arra, hogy az atomenergia a tiszta energia átmenet domináns szereplője lehet, ám ehhez a kormányok és a magántulajdonú ipar szoros és célzott együttműködése szükséges. Rámutatott arra, hogy a fejlett gazdaságok az atomenergia terén elvesztették piaci vezető szerepüket, hiszen 2017 óta a világban 31 reaktorblokk építése kezdődött meg, ebből 27 orosz vagy kínai tervezésű.